

norum og Scriptorum minores og Dr. Lis Jacobsens Udgave af Peder Palladii danske Skrifter. Kommissionsrejserne har foranlediget Hidlaan af Manuskripter, de mere værdifulde er blevne fotograferede, og det kgl. Bibliotek ejer nu en smuk lille Samling Reproduktioner af Danica fra Udlandet.

Seddelmaterialet giver fremdeles Anvisning paa adskillige Ting, der kunde have Interesse for Historikere — et Fragment af Roskildebispens Jordebog i det kgl. Bibliotek i Stockholm, et Par middelalderlige Manuskripter med Fortegnelser over Biskoppens Gods paa Rygen (Mss. fra Skokloster, deponerede i det svenske Rigsarkiv), en Del antikvarisk-topografisk Stof, en Relation fra en polsk Sendefærd til Danmark i Beg. af Aaret 1563; ganske særlig skal jeg gøre opmærksom paa en Del af Baron Blixen-Fineckes Correspondance i Samlingen Dickson-Bukowski i Göteborg Stads-Stadsbibliotek; der er Breve fra 1848 fra Landgrev Frederik og Major Ræder om Felttoget, Breve, der oplyser den indre Politik i Halvtredserne og Tredserne (blandt Brevskriverne kan nævnes Rotwitt, Berlin, P. G. Bang, Balthasar Christensen, Peder Hjort, Schell-Plessen, Laurids Skau, endvidere Giöwad, Goldschmidt og Grüne), samt Breve fra Regnar Westenholz, von Bülow og Kronprins Frederik fra Aarene 1863—1865.

Brevstoffet er overhovedet ikke den ringeste Del af det indsamlede Materiale; danske lærdes, specielt slesvigske lærdes Correspondance med Udlandet vil give et godt Bidrag til 18. Aarhus Lærdomshistorie; mangfoldige Breve i Sverige fra 18. Aarhus Midte og op igennem 19. Aarhus vidner stærkt om litterær, videnskabelig og personlig Forbindelse mellem danske og svenske, — Historikerbreve og Naturforskerbreve findes i betydeligt Tal, — ogsaa er der Stof til Skandinavismens Historie i Halvtredserne og Tredserne, hidrørende saavel fra dem, der bar Ansvar, som fra privatiserende Politikere. Det vil dog være klart, at Kommissionens Virksomhed i Følge det Arbejdsomraade, den har valgt, i første Række maa tjene Kirkehistorien, Videnskabernes Historie, Kulturhistorien i omfattende Forstand.

1917.

Ellen Jørgensen.

Det kgl. Bibliotek har ved Gave eller ved Køb i de sidste Par Aar erhvervet en Del Manuskripter, deriblandt følgende af Interesse for Historikere og Litteraturhistorikere.

Hr. C. Wittrup har skænket Caspar Paludan-Müllers Papirer (Dagbøger, Skoletaler, et autobiografisk Udkast, Breve fra Molbech, Svend Grundtvig, Julius Lange m. fl.) og har givet Løfte om flere Paludan-Müllerske Sager. Fr. Paludan-Müllers Breve til

Professor Hansteen og Fru Andrea Hansteen er overladt Biblioteket af Fru N. Gregersen. Frk. Daugaard har skænket en Samling Breve fra Mynster, Martensen, Monrad, Blædel, Kalkar etc., mens N. W. Gades Arvinger har givet en lignende Brevsamling, der rummer Navne som Weyse, Kuhlau, Jenny Lind m. fl. H. Hertz' Papirer, Hiort Lorenzens Papirer og en stor Donation, de Frølichske Papirer, hører ogsaa til Nyerhvervelserne. Endvidere er historiske og musikhistoriske Samlinger og Forstudier overdragne Biblioteket af W. Møllerups og V. C. Ravns Slægt.

Af Bibliotekets Køb kan nævnes saa forskelligartede Sager som en dansk Lovcodex fra 15. Aarh. og efterladte Papirer af Peder Hjort. Lovbogens bedste Indhold er ikke den juridiske Tekst, men en Oversættelse af Rydaarbogen i en Redaktion, der afviger fra de hidtil kendte. De nyerhvervede Hjortske Papirer rummer en Gruppe Breve fra Udlandsrejsen i 1818—1821, Breve og Optegnelser fra Besøget paa Augustenborg i 1845, Noter fra 1848 og 1863 og Memorabilia af politisk Karakter fra 1850-erne. Fremdeles har Biblioteket købt en større Samling Breve fra Friends Haand og enkelte Breve fra Pram, Rask, Brøndsted, H. N. Clausen o. a.

Efter at den bestemte Tidsfrist var udløben, er Chr. Winters Papirer blevne aabnede, ligesom General C. A. F. Thomsens Samlinger med dens mange Bidrag til Danmarks nyere Historie er blevne ordnede og — med en ringe Undtagelse — gjort tilgængelige.

Til sidst skal omtales Undervisningsministeriets Skrivelse af 18. Juli 1916, der giver „Bemyndigelse til fra de under det hørende Institutioner at afstaa henholdsvis til Rigsarkivet eller et af Bibliotekerne de Sager, der rettelig maa siges at høre hjemme der“. I Henhold hertil er en større Samling Münterske Papirer overførte fra Rigsarkivet til det kgl. Bibliotek, ligeledes Necrologium ecclesiae Roskildensis og Liber daticus Lundensis recentior, som tidligere hørte hjemme her; paa den anden Side er en Række Visitsbøger og Laugsprotokoller afleverede til Landsarkivet.

1917.

Ellen Jørgensen.

Det Norske Nobelinstitut har besluttet at opstille en international prisopgave. Der ønskes:

„En fremstilling av frihandelsbevægelsens historie i det 19de aarhundrede og dens betydning for de internationale fredsbestræbelser.“

Besvarelserne kan avfattes paa ét av de skandinaviske sprog eller paa engelsk, fransk eller tysk. Den præmierede besvarelse vil eventuelt bli offentliggjort paa ét av verdenssprogene.